

Література:

1. Колотило О.М. «Екологія і економіка», - К.: КНЕУ, 2005.
2. Лапко О. «Економіка інновацій», - ІФТУНГ, 1990.

**УДК 658.51**

**Гринчуцька С.В.**

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя*

**ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ PDCA НА ПІДПРИЄМСТВІ:**

**NOVI MOZLIWOSTI**

**Hrynychutska S.V.**

**PDCA MODEL IMPLEMENTATION AT THE ENTERPRISE:**

**NEW POSSIBILITIES**

Зростання популярності і важливості діяльності з управління якістю, починаючи з простого контролю якості і закінчуючи менеджментом і адмініструванням якості, поступово розширюється зміст поняття “управління”. В короткому оксфордському словнику англійської мови одне з визначень “управління” (control) – “перевірка і направлення дії” (checking and directing action). Тобто, поняття управління передбачає порівняння фактичних показників дії зі стандартами чи плановими показниками, вияв відхилень між першим і другим значенням та прийняття коригуючих заходів, якщо відхилення є значним. Цей процес має назву цикл PDCA - послідовність чотирьох етапів: Plan (планування), Do (виконання), Check (перевірка), Act (коригуючи дія) (рис. 1а).

Якби можливо було втілити заклик Ф. Кросбі “робити все правильно з першого разу”, то питань з якістю не виникало б. Але лише для незначної кількості задач існує можливість негайно і однозначно визначити, правильно вони виконуються чи ні. На думку американських вчених використання циклу PDCA є більш ефективним, ніж прагнення розробити виключно бездоганний план.

В управлінні якістю покращення означає безперервний пошук більш ефективних способів діяльності і використання циклу PDCA є результативним способом досягнення цього.

Впровадження системи виробництва Ф. Тейлора була спробою збільшення ефективності масового виробництва за рахунок некваліфікованої робочої сили за допомогою спеціалізації, стандартизації та спрощення роботи. Особливість цієї системи полягала в поділі планування і виконання робіт. Відповідно до цієї системи керівники і спеціалісти відповідали за три етапи PCA (плануй - перевіряй - дій), а робочі - за фазу D (виконуй). Такий поділ негативно впливав на відношення робітників до своєї праці. Залучення виконавців робіт до питань поліпшення якості сприяє розвитку і змінам у суспільстві. Даний процес зображено на рис.1б.

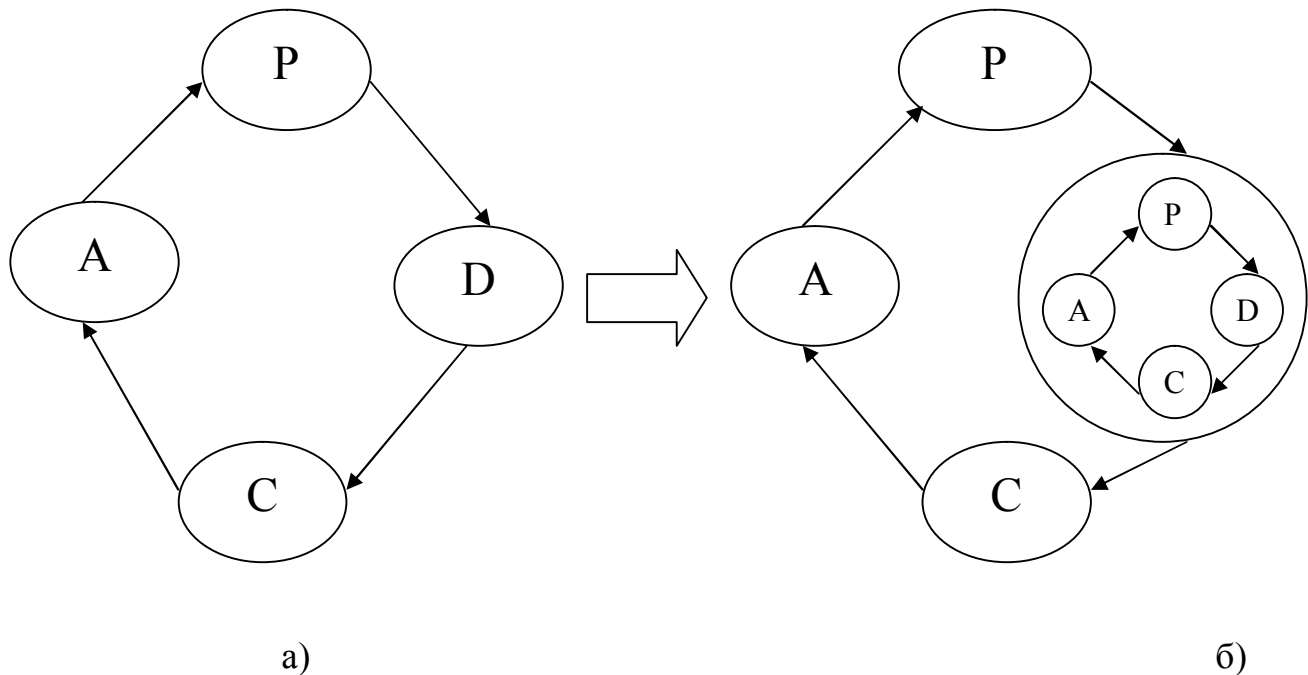


Рис 1. Цикл PDCA

Проілюстрований підхід надає можливість робітникам:

- остійно підвищувати рівень освіченості;
- самостійно приймати виробничі рішення, тим самим підвищуючи відповідальність за результати своєї роботи;
- більш ефективно використовувати працю кваліфікованих спеціалістів.

Таким чином, характер і рівень завдань, виконуваних послідовно відповідно до основного циклу моделі безперервного поліпшення процесів PDCA покращується.

На підприємствах, що вибирають такий шлях розвитку, підцикл PDCA, показаний на рис. 1б, стає більшим і характер завдань, якими він управляє, може змінюватися. Прогноз цих змін та вирішення нових задач в рамках основного циклу PDCA є важливими темами при аналізі та формуванні нових управлінських підходів.